

Správa o činnosti SEŽ v rokoch 2010-11

Úvod:

Ved' všetko, čo Boh stvoril, je dobré a nič nie je na zavrnutie, čo ľudia prijímajú s ďakovaním. (1.Tim 4,4 - heslo mája 2012)

Môj ľud bude bývať v pokojných príbytkoch, v bezpečných obydliah. (Iz 32,18)

Podľa Jeho zaslúbenia očakávame nové nebo a novú zem, v ktorých spravodlivosť prebýva. (2.Petra 3,13) - heslá 1.5.12

Biblické heslá na dnešný deň zo zbierky Tesnou bránou sú v súlade s mottom 9.VZ, tiež hovoria o pokoji. Heslo mesiaca mája nám pripomína, že všetky Božie dary sú dobré a my ich máme prijímať s ďakovaním. Len vtedy si naplno uvedomujeme ich hodnotu, keď sme za ne vďační. Vedieť a cítiť, koľko nám toho Pán Boh každý rok dáva, ako nám pomáha, to nás naplňa spokojnosťou. On nám dokonca zaslubuje pokojné príbytky, v ktorých sa môžeme cítiť v bezpečí, bez ohľadu na to, aké sú podmienky vonkajšieho sveta. Ide totiž o vnútorný pokoj, o blažené vedomie, že Božia otcovská náruč je tým najbezpečnejším útočiskom, do ktorého sa smieme schovať ako dieťa do náručia vlastnej matky, či otca. Vo svete okolo nás je plno nespravodlivosti, a tá vyvoláva rozbroje a nepokoj. Ale Pán nám ponúka svoju spravodlivosť, spravodlivosť riadenú láskou, ktorá má prebývať v našich srdciach a cez nás napomáhať pokoji medzi ľuďmi. Naplno ju zakúsime až v Jeho kráľovstve, no usilovať sa o ňu treba už tu na zemi. Aby bolo viac pokoja, nádeje a radosti. Pán Boh nám daroval vnútorný aj vonkajší pokoj k práci SEŽ, ba i viaceré úspechy. Staré priateľské vzťahy sa opäť osvedčili a vytrvali, nové sme získali. Naše verné sestry v Nemecku nás naďalej podporovali a podporujú, rodina Svetového luteránskeho zväzu a jeho Oddelenie práce žien nás považuje za svoju dôležitú súčasť. Prehĺbila sa naša spolupráca so sestrami v Stredovýchodnom európskom regióne, kde žijeme, a vzbudili sme záujem i sestier v západnej Európe a v severských krajinách. Radujeme sa z toho a sme nekonečne vďačné. Ide len o to, aby sa všetko dialo ku cti a sláve Božieho mena. Nuž posúd'me, či to tak naozaj je a zrekapitulujme si, čo všetko sa udialo od minulého valného zhromaždenia.

Organizačné podujatia

Spoločenstvo evanjelických žien svoju činnosť každý rok začína **Výročným stretnutím rozšíreného výboru SEŽ**, to znamená seniorálnych koordinátoriek a ich zástupkyň, koncom februára – začiatkom marca obyčajne **v stredisku Elpis v Liptovskom Trnenci**.

Na programe sú ako vždy okrem pobožností, ktorými poslúžia prítomné sestry farárky, správy za uplynulý rok: Správa predsedníčky SEŽ, správy z jednotlivých seniorátov, diskusia, plán práce na začínajúci rok a informácie z ekumény a zo sesterských organizácií v zahraničí.

8. Valné zhromaždenie

Neboj sa, lebo ja som s Tebou! Pod týmto heslom (Iz 41,10) sa nieslo 8. valné zhromaždenie (VZ) Spoločenstva evanjelických žien (SEŽ). 1. mája 2010 v Klenovci. Prišlo viac ako tristo ľudí. Zastúpené boli všetky senioráty ECAV. Pracovnú časť VZ tvorili správy o činnosti spoločenstva na celocirkevnej úrovni s okienkami do seniorátov, hospodárska a revízná správa, rozpočet, plány na roky 2010-11 a voľba seniorálnej koordinátorky práce žien pre Zvolenský seniorát, Beaty Fraňovej z Hrochote.

Po obede v rámci Služieb Božích úvod novozvolenej sestry do funkcie seniorálnej koordinátorky vykonal a Večerou Pánovou zhromaždeniu poslážil brat biskup Západného dištriktu Milan Krivda. Kázeň (z rodinných dôvodov neprítomnej) regionálnej koordinátorky práce žien Svetového luteránskeho zväzu, farárky Anny Mosnákovej zo srbskej Kovačice, prečítala Ľubica Sobanská, seniorálna koordinátorka SEŽ Tatranského seniorátu. Ďakujeme manželom Anne a Dušanovi Germanovcom a celému cirkevnému zboru v Klenovci za skvelo zvládnutú službu hostiteľov. Vďaka Pánu Bohu za Jeho prítomnosť medzi nami a v nás!

Zastupovanie SEŽ

Ako predsedníčka SEŽ som sa 30.6.10 zúčastnila recepcie pri otvorení Evanjelických dní v Žiline z príležitosti 400. výročia Žilinskej synody.

V polovici novembra som sa na pozvanie sestier z Nemecka spolu so sestrou farárkou Evou Oslíkovou zúčastnila na oslave 150. výročia práce žien Gustav Adolf Werku v Ulme.

4.-8.5.2011 som sa spolu so seniorálnou koordinátorkou Považského seniorátu Zdenkou Pilátovou zúčastnila regionálneho **stretnutia národných koordinátoriek práce žien SLZ-WICAS v srbskej Kovačici**, kde sme dovtedy mali regionálnu koordinátorku práce žien strednej a východnej Európy. Keďže jej skončilo volebné obdobie, hlavným bodom programu bola voľba novej regionálnej koordinátorky WICAS pre Stredo-východnú Európu. Voľby vyhrala a zvolená bola diakonka **Agnieszka Godfrejów-Tarnogorská** z Poľska.

5.-10.11.t.r. som sa zúčastnila **seminára WICAS „Gender and Justice“ v Krakove**, kde sestra Godfrejowa pracuje v cirkevnom zbere.

Na **seminári o Stvorení sveta v Petrohrade** nás v máji 2011 zastupovala sestra farárka v.v. Anna Adamovičová z Modry. 22.8.2011 som sa zúčastnila konferencie pod názvom **Radosť v službe Pánovej** na EBF pri príležitosti **60. výročia ordinácie žien v našej cirkvi**.

13.-15.10.2011 vo Svätom Jure sa konali **študijné dni Trojpartnerstva**. Na žiadosť nemeckých partnerov som sa ich zúčastnila ako predsedníčka SEŽ. Zástupkyňa SEŽ je každoročne pozývaná na **Celopol'ské stretnutie luteránskych žien do Varšavy**. Koná sa vždy v druhej polovici septembra. V r.2010 sa ho zúčastnila predsedníčka SEŽ, v r.2011 seniorálna koordinátorka práce žien Košického seniorátu Monika Beňová z Rankoviec a jej zástupkyňa Zuzana Patzová zo Švedlára.

Vzdelávacie podujatia

Každý rok organizujeme pre sestry minimálne jeden seminár. Na podnet sestier zo zborov to v roku 2010 bol **seminár „Svedectvo života“**, určený predovšetkým pre manželky farárov. Prednášateľkami boli doc. ThDr. Sidónia Horňanová, PhD., PaedDr. Slávka Očenášová, PhD. a Ing. Anna Germanová. Konal sa vo Svätom Jure.

20.-22.5.2011 sa v Liptovskom Trnovci konal seminár: **Zodpovednosť kresťanskej ženy v spoločnosti**. Prednášali THMag. Gertrud Dorn (vyznamenaná vládou Nemecka krížom za zásluhy a to práve za prácu so ženami), asistovala jej pani Brigitte Rachel, obe zo Štuttgartu. Hovorili o situácii v Nemecku a v Južnej Amerike, ktorú pani Dornová niekoľkokrát navštívila. O sociálnej situácii v SR hovorila sociologička PhDr. Zuzana Kusá. O seminár bol mimoriadny záujem.

Webová stránka SEŽ – www.sezs.sk, na ktorej sa začalo pracovať pred Vianocami 2009, je modernou formou vzdelávania. Správkynou je Mária Madliaková zo Žiliny. Obsahom stránky sú biblické práce, prednášky na rôzne témy, praktické rady pre ženy, príbehy zo života, vlastná tvorba žien. Časom plánujeme i teologické, zdravotné a psychologické poradenstvo.

Zahraničné styky SEŽ so sesterskými organizáciami

Gustav Adolf Werk Frauenarbeit v Nemecku, Zväz zamestnaných evanjelických žien vo Württembersku, Evangelische Frauenarbeit v Rakúsku, Svetový luteránsky zväz - Oddelenie pre prácu žien **WICAS /Women in church and society/** sú naše najdôležitejšie partnerské organizácie. Občasné styky a spoluprácu máme však aj s inými sesterskými organizáciami, najmä v susedných krajinách. V poslednom čase máme bohaté medzinárodné styky v súvislosti s našimi projektmi.

Zahraničné návštevy

Okrem zahraničných návštev, ktoré nás pozdravili na našom 8. Valnom zhromaždení a prednášateľkách na seminároch, 12. októbra a v polovici decembra 2010, ako aj 29.4.2011 nás v Bratislave navštívila Dr. Kirsten Beuth z Nemecka /Rakúska. Spolu so sestrami Evou Oslíkovou a Máriou Madliakovou sme s ňou diskutovali o účasti SEŽ na projekte Reformácia a ženy, ku ktorému nás pozvala Evanjelická akadémia vo Viedni, kde je Kirsten Beuth od 1.6.2011 riaditeľkou. 13.9.2011 sme sa so sestrou Oslíkovou zúčastnili už oficiálneho zasadania organizačného výboru tohto projektu na Evanjelickej akadémii vo Viedni. Sama som sa ho potom zúčastnila vo Viedni ešte 17.11.2011 a 10.1. a 14.2. t.r.. Pri príležitosti študijných dní Trojpartnerstva v októbri 2011 nás opäť navštívili sestry Gertrud Dorn a Brigitte Rachel, ktorým predovšetkým ďakujeme za finančnú podporu z GAW-Wue.

Spolupráca s médiami

VZ 1.5.2010 v Klenovci sa zúčastnil redaktor Slovenského rozhlasu Mgr. Pavel Gabriš, ktorý v súvisení s ním nahral reportáž o SEŽ pre reláciu Cesty.

28.10.2010 som za Komisiu žien ERC bola pozvaná do relácie STV Sféry dôverné na tému Žena v cirkvi. Občas rozhlas a tiež niektoré časopisy pre ženy žiadajú farárky o interview zo života cirkvi.

2011: Pre rozhlas som nahrala príspevok do relácie Z duše: Posväcovanie života. Vysielaný bol 6.2.11 o 7:55 na Rádiu Regina.

Spolupráca s ekuménou

Spomedzi ekumenických organizácií sú našimi najdôležitejšími partnerkami: **Komisia žien pri Ekumenickej rade cirkví a Ekumenické fórum kresťanských žien Európy.** Komisia žien ERC je od roku 1996 kolektívnou členkou EFKŽE. EF má v každej krajine najmenej dve koordinátorky z rôznych cirkví. U nás sú to D.Horínková (ECAV) a Nataša Hovorková (BJB), zvolené Komisiou žien ERC.

Ekumenické fórum kresťanských žien Európy (EFKŽE) organizovalo **seminár pre mladé ženy vo vedúcich pozíciách**, ktorý sa konal vo Svätom Jure 23.-26.6.2010. S Komisiou žien Ekumenickej rady cirkví SR sa jeho účastníčky stretli 24.6. v centre ERC v Bratislave, kde sme boli ich hosťiteľkami.

Valné zhromaždenie EFKŽE spolu s výročným stretnutím národných koordinátoriek sa konalo 23.-29.8.2010 v Nemecku, v Evanjelickej akadémii Loccum. Zo Slovenska sa ho zúčastnili Daniela Horínková, Nataša Hovorková (BJB) – národné koordinátorky a Anna Adamovičová, vedúca Komisie žien ERC. Zvolený bol nový koordinačný výbor, ktorého členkou je opäť i naša sestra Hovorková, a nové prezidentky: Annika Damirijan zo Švédska (baptistka), Vivi Mavroshka z Grécka (pravoslávna) a po druhý krát Martina Heinrichs z Holandska (rím.kat.).

10.-12.6.11 sme sa so sestrou Annou Adamovičovou zúčastnili stretnutia EF ČR v Brne, kde sme spolu poslúžili záverečnými Službami Božími s VP na Svätodušnú nedeľu. Zo SR tam boli ešte sestra Miriam Prášilová a jej matka Jana Prášilová.

Výročné stretnutie národných koordinátoriek EFKŽE sa 21.-25. septembra 2011 konalo v Druskininkai v Litve. Zúčastnili sa ho Nata Hovorková, Daniela Horínková a Miroslava Franková.

Svetový deň modlitieb (SDM), je najmasovejšou ekumenickou spoluprácou na Slovensku. Pripravujú ho zväčša naše sestry. V celoslovenskom výbore SDM od februára 2004 zastupuje SEŽ Doc. Dr. Aurélia Kerekrétiová, CSc., vedúca SEŽ v celej Bratislave.

Projekty k 500-ročnému jubileu Reformácie

Na výročnom stretnutí výboru v marci 2011 prijalo SEŽ tri projekty, ktorých návrhy priniesli sestry Eva Oslíková (vzdelávací program pre ženy), PhDr. Jana Kepplová (Gobelín – vyšívaná história Reformácie na Slovensku) a D.Horínková (Reformácia a ženy – historický výskum účasti žien na šírení Reformácie a neskôr na obrane Evanjelickej cirkvi - v období 1517-1781). Na projektoch „Gobelín“ a „Reformácia a ženy“ sa už práce rozbehli. Projekty by mali byť ukončené v roku 2017, v roku 500. výročia Reformácie. Ich cieľom je pozdvihnúť evanjelické povedomie v krajinách bývalej Habsburskej monarchie a preniesť evanjelické hodnoty do súčasnosti.

Práca v cirkevných zboroch a seniorátoch ECAV

V roku 2010 som na pozvanie prednášala 27.6. na **seniorálnom stretnutí žien Šariško-zemplínskeho seniorátu v Sabinove** na tému: Inoveriaci v rodine a 26.9. na **stretnutí sestier Novohradského seniorátu v Lovinobani**. Ako moderátorka alebo prednášateľka som sa zúčastňovala **stretnutí sestier bratislavských zborov**, v r. 2010 som prednášala na tému: Ako hľadáme Boha.

V roku 2011 som navštívila tri senioráty:

26.6.11 som bola pozvaná na **Stretnutie žien Turčianskeho seniorátu v Púchove**, kde som kázala. Téma znela: Boh kladie na teba svoju dľaň.

23.10.11 som prednášala na tému Náboženská výchova v rodine na **Stretnutí žien Liptovsko-oravského seniorátu vo Veličnej**.

20.11.11 som kázala v Klenovci a poobede som prednášala na **Stretnutí žien Rimavského seniorátu vo filii Tornale, v Králi** na tému Hľadajte najprv kráľovstvo Božie a všetko ostatné bude vám pridané. A **4.12.11** som na **stretnutí sestier bratislavských zborov** prednášala na tému Jednota spoločenstva Božích dietok.

Okienka do seniorátov - výber zo správ jednotlivých seniorátov

Bratislavský seniorát – koordinátorka práce žien Danica Kšiňanová píše:

Seniorálne stretnutie sestier a bratov Bratislavského seniorátu, ktoré pripravil Vnútro-misijný výbor – sekcia žien, sa konalo 15.mája 2011 v Evanjelickom kostole Svätej Trojice v Petržalke. Téma stretnutia znela: Božia láska – ľudská láska - prednášala sestra farárka Helena Benková z Pezinka. V CZ Petržalka pôsobí hudobno-dramatická skupina Plamienok. Na našom stretnutí mali premiéru detského muzikálu Snežienka na motívy rozprávky H.CH. Andersena. Bol to skutočne zážitok, započúvať sa do detských hlások, pozerat' sa na našu mládež a veriť, že oni sú budúcnosťou našej cirkvi. Zo srdca, sme im želali, aby pri ďalšom sčítaní obyvateľstva vedeli na 100% kde je ich duchovný život a miesto v cirkevnom zbore. Naše stretnutie obohatil aj domáci spevokol Laudate.

Dunajsko-nitriansky seniorát – koordinátorka Zuzana Moncoľová

Seniorálne stretnutie žien sa konalo 19.6.2011 v Bátovciach. O architektúre evanjelických kostolov prednášala prof. Janka Krivošová. Stretnutie pozdravil zborový spevokol a domáca farárka Zorica Horáková hrou na fujare. Účasť bola veľmi hojná. Ďalšou veľmi úspešnou

udalosťou bolo **20. výročie Oltárneho krúžku žien v Nových Zámkoch**. Spontánne sa vytvoril **mikroregion**: Hontianska Vrbaica, Jur nad Hronom, Želiezovce, Kalná nad Hronom, Tekovské Lužany a Plavé Vozokany. Spoločne sa zúčastňujú na seniorálnych podujatiach a tradičných adventných koncertoch v **Nitre**. Zaujímavé kultúrno-náboženské podujatia organizujú sestry najmä v mestských zboroch.

Gemerský seniorát – koordinátorka práce žien Danica Hudcová:

Pán Ježiš chce pri nás vidieť ovocie Ducha. Usilujme sa teda aj v našej službe koordinátoriek a sestier o trvalé, kvalitné ovocie, ktorým je „láska, radosť, pokoj, zhovievavosť.... Pozrime sa na ovocie práce žien v cirkevných zboroch nášho seniorátu.

Gemerská Poloma – pokračujú tu stretnutia mamičiek s deťmi – pripravujú spoločne darčeky a ručné práce, organizujú zborové aktivity

Jelšava – sestry organizujú pravidelné modlitebné týždne s Bratskou jednotou baptistov, spievajú v spevokole, v **Kameňanoch a Gemerskej Teplici funguje** práca s rodinami.

Muránska Dlhá Lúka – SEŽ vedie tvorivé dielne – asi 12 žien pripravovalo ikebany k Pamiatke zosnulých, ktoré boli umiestnené v Dome smútku, majú spoluprácu s CZ Revúca – prijali pozvanie na Prednášku „Biblické páry“. **Rejdová** – sestry pripravili s deťmi program ku Dňu matiek

Revúca - Sestry sa stretávali nepravidelne, prevažne sú to sestry z Modlitebného spoločenstva, ktoré vykonávajú aj diakonickú aj modlitebnú službu. V uplynulom roku sa na pôde cirkevného zboru konali dve stretnutia s prednáškami. Dňa 24.10. prednášala Mgr. Viera Zaťková – Pališinová na tému : Biblické páry – Manželstvo v trojici /Jákob, Ráchel, Lea/.

Praktickou úkázkou poslúžili hosťujúce sestry z Tisovca – výroba háčkovaných vianočných a veľkonočných ozdôb. Ďalšiu prednášku si pripravil brat kazateľ BJB Timotej Hanes – Biblické páry – Miešané manželstvá / Ezav a Chetejky/ - 28.11.11

Evka Polcková predviedla prípravu výrobkov a ozdôb zo slaného cesta.

Rožnava – ženy sa stretávajú pri biblických témach, v tom istom čase majú deti svoju detskú besiedku, mamičky sa stretávajú po celý týždeň v Materskom centre, v CZ sa v uplynulom roku v **2.nedeľu po Veľkej noci** konalo **Seniorálne stretnutie ku Dňu matiek**, témou – „Problémy v manželstve – Rozvod z biblického hľadiska“ poslúžila sestra farárka Monika Beňová z Rankoviec, vystúpila detská skupina „Permoníci“ so svojimi piesňami.

Rožňavské Bystré – sestry organizovali **Seniorálne stretnutie rodín** s prednáškou manželov Bázlikových – na tému „Manželstvo“. Sestry sa zapájajú do ochotníckeho divadla, ktoré vedie brat farár Ján Gallo /“Červené čižmičky“/.

Vlachovo – stretáva sa tu asi 5 žien na biblických hodinách, v **Gočove** asi 9 žien, majú svoj spevokol, Modlitebné spoločenstvo.

Vyšná Slaná – Sestry v januári pripravili Rodinné Služby Božie, vo februári sa stretli manželské páry pri príležitosti Národného týždňa manželstiev, v máji si pripomenuli na SB Deň matiek, na Zelený štvrtok si pripravili „Židovskú večeru“, majú ženský spevokol... S vďakou si spomíname na službu s.farárky Andrey Trencsényiovej z Dlhej Vsi, ktorá nás náhle opustila vo veku 40 rokov a ktorá slúžila v ťažkých podmienkach. Nech ju Pán prijme a daruje jej veniec života....

Hontiansky seniorát – koordinátorka Anna Gabčanová

Sestry sa, tak ako v posledných rokoch, opäť stretli v rámci **Seniorálneho stretnutia kresťanských rodín**, ktoré sa konalo v **Banskej Štiavnici 10.4.2011**. Na tému **Komunikácia v rodine** prednášala sestra farárka Eva Oslíková zo Sučian.

Košický seniorát – koordinátorka Monika Beňová, farárka v Rankovciach:

Myslím, že práca žien je veľakrát nedocenená, pretože je neviditeľná, tichá, pokorná. Ale Boh nás uistuje, že On je ten, kto je silný a my môžeme čerpať silu z Neho a Jeho lásky.

19. júna 2011 sa v Obišovciach konalo **27. seniorátne stretnutie SEŽ košického seniorátu**. Téma stretnutia znela: „**Rozvod. Jediné riešenie?**“, poslúžila nám ňou sestra farárka Janka Maťová z Gemerského seniorátu. 1.5.2011 sa v Gelnici uskutočnilo **prvé stretnutie sestier z Hnileckej doliny**, tzn. CZ Gelnica, Mníšek n/Hnilcom a Švedlár. Témou „Modlitba“ poslúžila sestra farárka z Gelnice Milada Krížová na základe Božieho Slova z 1. Samuelovej 1,1-18 a ŽALMU 62. Po téme sa rozprúdila diskusia o sile modlitby.

Prehľad najzaujímavejších podujatí SEŽ v cirkevných zboroch KS:

OPINÁ: o.i. zapojenie sa do darčkovej akcie Otcovo srdce – pre deti z detských domovov
OBIŠOVCE: výroba veľkonočných a vianočných ozdôb, zabezpečenie stravy pri víkendovkách konfirmantov, prispievanie do zborového časopisu Pútnik a aktívna práca v spevokole Pútnik, pomoc pri organizácii ekumenického detského tábora na Sigorte a ekumenického dorastového tábora v Liptovskom Trnovci, vianočná akcia Otcovo srdce.

KOŠICE-TERASA: pravidelné stretnutia SEŽ (3.4.2011 s. farárka Katka Tomčíková - téma „K čítaniu Biblie“; 11.12.2011 s. Dáša Badiarová „O kríze“), 10 pravidelných stretnutí s tvorivými dielňami (darčeky a pozornosti pre hostí), recenzie zaujímavých kníh.

ŠVEDLÁR: O.i. pripomenutie si predkov vo viere – básnika a farára Franza Ratzenbergera, švedlárskeho rodáka, a dlhoročného švedlárskeho farára Arpáda Neupauera

RANKOVCE: ženy sa zapájajú sa do všetkých misijných aktivít, rómske ženy sú zapojené do spevokolu, a do projektu tvorivých dielní cez americkú misionárku Kristen Wollam.

Liptovsko-oravský seniorát – koordinátorka Alena Ďurčíková

Ženy sa zapájajú do mnohých zborových i seniorátnych aktivít, organizujú stretnutia seniorov, jubilantov, prednášky, slávnosti, brigády... Vo väčšine CZ fungujú ženské spevokoly, pracujú v redakciách zborových časopisov, roznášajú pozvánky, pozdravy, cirkevné časopisy, konajú návštevnú službu, sú zapojené do zborovej diakonie (**Dolný Kubín, Dovalovo, Liptovský Mikuláš, Východná**). Mnohí duchovní sa môžu oprieť o ženy pri táboroch s deťmi a mládežou, pri detských besiedkach a športových podujatiach.

Seniorálne stretnutie žien sa konalo 23.10.2011 vo Veličnej. Na tému Výchova detí v kresťanskej rodine prednášali D. Horínková a Viera Mosná. Účinkoval domáci spevokol a hudobná skupina mládeže. V ponuke bola kresťanská literatúra a darčkové predmety.

Myjavský seniorát – koordinátorka Iveta Vachulová o najaktívnejších CZ píše:

Brezová pod Bradlom: SEŽ sa stretáva 1. nedeľu v mesiaci. Pozýva si prednášateľov, napr. pani primátorku mesta Evu Ušiakovú, Jána Ragana o gastronómii v náboženstvách...

Kostolné: Sestry sa o.i. v advente venovali výrobe vianočných symbolov, ktoré následne v CZ rozdávali a v pôste vyrábali zase veľkonočné symboly.

Skalica: Sestry sa schádzajú vždy prvý pondelok v mesiaci. Preberajú témy zo života z pohľadu kresťana a Biblie. Konajú návštevnú službu, pripravili mnohé akcie v zborovej sieni.

Turá Lúka: Spoločenstvo žien sa prezentuje viacerými aktivitami: dožinky, vianočné obľátky, zber liečivých bylín. V neľahkej finančnej dobe vedia zorganizovať podujatia, ktoré by inak CZ stáli veľa peňazí. Starším členom CZ chodia blahoželať k životným jubileám.

Vrbovce: SEŽ sa stretáva 1x v mesiaci v Kultúrnom dome v Chvojnici, kde prichádzajú aj sestry z Vrbovíc. Zúčastňujú sa všetky generácie vrátane detí. Duchovný pastier je vždy prítomný, výklady si pripravujú ženy samotné. Sestry sa podieľajú na príprave zborových podujatí i občianskych aktivít.

V nedeľu 25.9. 2011 sa konalo **stretnutie Spoločenstva evanjelických žien Myjavského seniorátu**. Početné množstvo sestier i bratov zaplnilo turolúcky kostol. Účinkovali: sestra farárka Ľubica Kopincová z Kostolného, sestra Zuzana Plešová, Zlatica Novomestská

z Krajného, Dana Naďová, katechetka a metodička vyučovania náboženstva. Hlavnú prednášku v duchu slov z Listu Filipským 4, 18: *Je mi to ako Bohu milá, príjemná obeť rozkošnej vône* predniesla domáca zborová farárka Iveta Vachulová. Prítomných sestry obdarovali plátenými vrecúškami vlastnej výroby s voňavými bylinkami.

Novohradský seniorát – koordinátorka Martina Rumanová

Seniorálne stretnutia žien bývajú každoročne dve: Pracovné bolo 30.4.2011 v Málinci a Slávnostné 25.9.2011 v Záhorciach. Kázňou poslúžila s. farárka A. Ďurčíková, rodáčka zo Záhoriec a zakladateľka tamajšieho krúžku žien, prednášku na hlavnú tému „**Tabita – učeníčka Pána Ježiša**“ predniesla s. farárka J. Gabčová z Českého Brezova. SEŽ Novohradského seniorátu, tak ako každý rok, podporilo Školu pre hluchoslepé deti v Červenici.

Niektoré **zaujímavosti zo zborov**: V mnohých CZ sa koná Svetový deň modlitieb, v niektorých CZ spoločenstvá žien fungujú ako modlitebné krúžky a spevokoly, SEŽ v Hornej Strehovej zabezpečuje čítané služby Božie, keďže farár neprichádza každú nedeľu. Ženy sa starajú o pamätne tabule, hroby a sochy významných osobností. Udržiavanie čistoty chrámov, zdobenie oltárov a opatera záhrad ako aj občerstvenie pri cirkevných udalostiach sú samozrejmosťou. V **Kalinove** sa ženy venujú zaujímavej technike ručných prác – pleteniu z papiera. V Záhorciach opäť uskutočnili veľkonočné trhy a výnosom podporili generálnu opravu kostola.

Považský seniorát – koordinátorka Zdenka Pilátová spomína 8 aktívnych CZ:

Adamovské Kochanovce

SEŽ sa stretáva pravidelne prvú nedeľu v mesiaci. Jeho poslaním je napomáhať pri duchovnom raste sestier štúdiom Písma, osobnými svedectvami a výmenou skúseností. Veľkou podporou je im brat farár ktorý pripravuje výklad. Spestrením je literárne okienko.

Nové Mesto nad Váhom

V priebehu roka 2011 sa sestry stretali v dvoch spoločenstvách nasledovne:

1.) tzv. staršie sestry – pravidelné stretnutia vždy v prvý pondelok v mesiaci. Preberali témy: Božia výzbroj podľa Listu Efezským, svedectvá viery, List Rímskym.

2.) tzv. mladšie sestry – pravidelné stretnutia v druhý a štvrtý utorok v mesiaci. Preberali témy: Kresťan v duchovnom boji a 10 Božích prikázaní. Veková hranica nie je uzavretá a ktorákoľvek sestra je vítaná v oboch spoločenstvách.

Sestry sa zapájali do nasledovných podujatí: Svetový deň modlitieb, Denný tábor pre deti v zborovom dome, modlitebné spoločenstvo v nedeľu večer po Službách Božích, návštevná služba. Jedna sestra s rodinou sa stará o hroby ev. kňazov pochovaných v Novom Meste n.V. Spoločenstvo v roku 2011 finančne podporilo: Detskú misiu sumou 70 €, Stavbu kostola v Žiari nad Hronom sumou 100 €, rodinu svojej členky (dlhodobá liečba) sumou 100 €

Stará Turá

Pokračovali sme v poznávaní biblickej krajiny - Izrael. Ako prvé sme preberali údolia Biblie a pokračovali sme výšinami. Pán Boh väčšinou v údoliach ľud trestal alebo dopúšťal nejaké pohromy. Na výšinách zase ľud požehnával a stretával sa s nimi. Tak je to aj s nami, keď sa spustíme Boha, sme ako keby v údolí a potrebujeme ísť opäť hore, odkiaľ má človek lepší rozhľad, nemusí trpieť strachom, depresiami a môže sa po pokání opäť stretnúť so živým Bohom. Na záver roka sme začali preberať mená Pána Ježiša, ktorými sa on sám predstavil.

Uhrovec

SEŽ sa v roku 2011 stretlo tri razy, v priemere 10 žien. Okrem biblických tém sa zaoberalo praktickou náplňou spoločných stretnutí. Uskutočnili brigádu na úprave okolia kostola a fary. Zaoberali sa ručnými prácami a referovali ostatným o seniorálnom stretnutí SEŽ. Na rok 2012 plánujú spoločný výlet do prírody.

Zemianske Podhradie

V júni pozvali Ing. Jána Ragana z Brezovej pod Bradlom s prednáškou na tému "Gastronómia v Biblii". V advente sa stretli pri pletení adventných vencov z papiera a pri biblickom zamyslení na tému Vianoc.

Seniorátne stretnutie žien sa konalo Trenčianskych Stankovciach. Tu po prvý krát boli otvorené tvorivé dielne, kde sa účastníci mohli naučiť robiť rámčeky na obrazy zo zápaliek.

Zo správy Slovenskej evanjelickej jednoty žien (SEJŽ) v Topolčanoch vyberám:

V rámci vzdelávania členiek výboru pokračovali v štúdiu a rozbore diela Dr. Martina Luthera. Venovali sa výkladu 130. žalmu, Arcipastierskej modlitby, Predslovu k Starej zmluve, z Novej zmluvy preberali 17. kapitolu Jánovho evanjelia, 5. kapitolu Matúšovho evanjelia a 1-5 kapitolu Pavlovho listu Rímskym.

SEJŽ už 21. rok pripravovala akcie pre ženy, deti či ostatných členov CZ. Zorganizovali výlety na Duchonku, do Prahy, na stretnutia troch CZ Považského seniorátu na Čachtickom hrade. V advente navštívili osamelé staršie sestry v domácnostiach i v domove dôchodcov a potešili ich obľádkami, koláčikmi, vinšami, darčekom pripravenými deťmi na tvorivých dielnach. Celočlenské stretnutia boli pripravené 3. V januári Valné zhromaždenie SEJŽ na tému z knihy Kazateľ 3,1: „Všetko má svoj čas a každé počínanie pod neбом má svoju chvíľu“. Hodnotili, čo sa vďaka Božej milosti podarilo pripraviť v predchádzajúcom roku a premietali video o artikulárnych kostoloch, ktoré väčšina našich členiek už navštívila pri zborových zájazdoch.

V máji si opäť pripomenuli Deň matiek. Pri príležitosti Mesiaca úcty k starším sa už tradične stretli, aby našim seniorom poďakovali za ich činnosť v rámci rodiny i cirkvi. Videoprodukcia poukázala na vzťahy medzi seniormi a deťmi.

Všetky výborové i členské posedenia sa konali v zborovej sieni. „Je to veľká milosť Božia, keď sa môžeme stretávať, povzbudzovať vo viere, navzájom si pomáhať a spolu sa modliť.“ – konštatuje predsedníčka SEJŽ Ľubica Rosinská.

Rimavský seniorát – koordinátorka Terézia Gabčanová

V cirkevnom zbore **Klenovec** sa sestry v roku 2011 pravidelne stretávali jedenkrát za mesiac. Z tém, ktoré zazneli v roku 2011 uvádzame: Lutherova manželka; Ježišovi súrodenci; ev. farár, biskup a básnik Daniel Bachát; Kresťanské symboly; Príprava, príchod, zmysel Služieb Božích; Poriadok Služieb Božích; Adventné poslanstvo. Obohatením bola návšteva brata farára Majlinga z CZ Hrachovo. Už dlhé roky spolu evanjelické sestry so setrami BJB pripravujú Svetový deň modlitieb v Klenovci. Najmilšou udalosťou v roku 2011 bola návšteva zo srbskej Selenče.

V ostatných cirkevných zboroch nášho seniorátu sú sestry ochotné kedykoľvek a s čímkoľvek pomôcť. Na pôde seniorátu pôsobia čisto ženské spevokoly, ako napríklad spoločný spevokol cirkevných zborov **Drienčany a Budikovany, Hrachovo, Kokava nad Rimavicou a Kráľ**. Ďalšie spevokoly pôsobia v cirkevných zboroch **Gemer, Hnúšť'a, Klenovec, Rimavská Sobota a Tisovec**. Aj v zmiešaných spevokoloch sú vo väčšine zastúpené práve ženy.

V CZ Tornaľa – v dcérocirkvi Kráľ sa 20. novembra 2011 konalo seniorálne stretnutie žien, na tému „Hľadajte najprv kráľovstvo Božie“ prednášala D. Horínková. Poslúžil domáci spevokol, ktorý tvoria ženy dokonca z troch generácií. Účasť bola hojná, autobus zo seniorátu pozvával ľudí. Na stretnutí boli okrem žien aj muži, čo nás veľmi teší. Naša vďaka za akúkoľvek prácu v senioráte patrí predovšetkým Pánu Bohu, od ktorého ako jeho nehodní služobníci prijímame toľké požehnanie.

Šariško-zemplínsky seniorát – koordinátorka Lýdia Kordošová

Seniorálne stretnutie žien sa konalo v Pozdišovciach 18.9.2011. Hlavnou témou bola „Chvála súcej ženy“ (Pr 31,10-31) s podtémou „Byť ako ona?“ Prednášali brat senior Dušan

German z Klenovca a jeho manželka Anna Germanová. Do programu prispeli: spevokol CZ Pozdišovce, CZ Michalovce, CZ Klenovec, spojené spevokoly Michalovce, Pozdišovce, deti a mládež domáceho zboru, spoločenstvo pozdravil aj emeritný biskup Ján Midriak. Stretnutia sa zúčastnilo vyše 450 sestier. Prípravné stretnutie sa konalo 15.05.2011 vo Vranove nad Topľou za účasti 17 sestier zo 6 CZ.

Tatranský seniorát – koordinátorka Ľubica Sobanská

Sestry sa zapájajú do všetkej zborovej práce, duchovnej i hospodárskej. Rady sa zúčastňujú aj na celocirkevných, seniorátnych a dištriktuálnych podujatiach – obvykle spoločným autobusom. **Deň Tatranského seniorátu** sa konal **31.7.2011 v Gerlachove** pod heslom „Zachránení v Kristu“. Bohoslužobný úvod a záver boli spoločné, obohatené vystúpením detí. Prednášky a diskusie boli určené jednotlivým kategóriám s možnosťou vlastného výberu.

Sestra koordinátorka poslúžila koreferátom „Slobodná ordinovaná bez záväzkov“ na EBF UK v Bratislave pri príležitosti 60. výročia ordinácie žien v SR.

Z jednotlivých CZ:

Batizovce: sestry sa stretávajú v matkocirkvi aj vo filii **Gerlachov**.

Iliašovce: Sestry o.i. usporadujú trikrát ročne stretnutia seniorov, pomáhajú pri práci s deťmi a dorastom... **Kežmarok:** Sestry sa stretávajú 1-krát týždenne, konajú návštevnu službu, pripravujú darčeky pre domovy dôchodcov, pomáhali pri organizácii zborového plesu.

Poprad: Snaha využiť danosti žien bola podnetom k vytvoreniu zborového SEŽ v Poprade v r.2000. Riadi sa „veľkým prikázaním“ – milovať Boha (sem patrí biblické vzdelávanie, prednášky evanjelických osobností, uvedenie náboženských kníh do života...) a milovať bližneho (stretnutia ku Dňu matiek, pri životných jubileách, vznik diakonie – viera v praxi...)

Poprad Veľká: sestry pomáhajú starším v CZ s nákupmi, oznamujú br. farárovi, kde treba v domácnosti prislúžiť VP, spolu s ním navštevujú jubilantov...

Slovenská Ves: Okrem bežných prác sestry pomáhajú v detskej besiedke i pri výučbe náboženstva na 1.stupni ZŠ, pri 700-ročnici obce 28.8.11 spevom obohatili ekumenické Služby Božie na futbalovom ihrisku a sestra farárka spracovala históriu CZ ECAV do pripravovanej knihy o Slovenskej Vsi.

Spišská Nová Ves: Viaceré sestry pracujú v diakonii – ako zamestnané i dobrovoľníčky.

Svit: Okrem bežných prác, sestry sa stretávajú v tvorivej dielni, ktorú vedie s. Ilavská.

Štrba: Dievčatá pomáhajú pri práci s deťmi a zabezpečovaní seniorálnych stretnutí mládeže a konfirmandov. V ostatných CZ sa sestry stretávajú na biblických hodinách, v spevokole, v presbyterstve... a konajú všetky potrebné práce pre cirkevné zbory.

Turčiansky seniorát – koordinátorka práce žien Margita Dieová, ev. farárka v Martine – Záturčí, správu v jej zastúpení podávala Lenka Rišiaňová, ev.farárka v Púchove: Práca SEŽ sa v Turčianskom senioráte sústreďuje na prácu v 22 cirkevných zborech. Vo všetkých naše sestry intenzívne pracujú. Pomáhajú na brigádach, organizujú stretnutia, venujú sa ručným prácam, navštevujú bohoslužobné podujatia... Za prácu a vernú službu si zaslúžia čas pre svoje stretnutia, kde by smeli diskutovať na rôzne aktuálne témy. Preto na mnohých miestach Turca sú im ponúkané pravidelné stretnutia: v Martine, Sučanoch, Púchove, Záturčí, v Košeci, vo filii Nová Dubnica, v Turanoch, vo filii Ratkovo. V Turčianskych Kľačanoch sa každý rok sa stretávajú i pri pečení vianočných oblátok. V Žiline stretnutie žien nesie názov „Večer pre ženy“. Veľké **seniorátne stretnutie SEŽ v roku 2011 bolo v Púchove**. V rámci prestávky si účastníci pozreli historickú miestnosť v kostole a výstavu ručných prác. Hlavnou témou poslúžila sestra farárka Zuzana Szpaková, evanjelická farárka v Bystřici, v Sliezsku, rodáčka z púchovského zboru. Jej prednáška niesla názov: Boh nás prikrýva svojou dľaňou. Seniorátne stretnutia sú bohato navštevované.

Zvolenský seniorát – koordinátorka Beata Fraňová

Sú to najmä ženy, ktoré sa zapájajú do všetkých aktivít v zboroch i v senioráte, zúčastňujú sa služieb Božích, biblických hodín, stretnutí modlitebného spoločenstva. Sú často jedinou zložkou zborových spevokolov. S láskou sa starajú o kostoly a navštevujú tých, ktorí potrebujú pomoc a sú nenahraditeľné v príprave a organizovaní zborových či iných podujatí. Stretnutia SEŽ vo **Zvolene** vedie zborová farárka Anna Podlesná. Dôležité je vidieť ovocie ich viery. Z tohto ovocia sme mohli oberať aj v minulom roku, keď sa po ročnej prestávke uskutočnilo **seniorálne stretnutie SEŽ 29.5.2011 v CZ Hrochoť**. Po krátkej pobožnosti, ktorú vykonala domáca s. farárka B. Fraňová, odznela prednáška brata Štefana Kissa na tému: **Forma a kvalita spolužitia**, ktorá mala veľmi pozitívne ohlasy.

Ďakujeme nášmu nebeskému Otcovi za všetky dary, ktoré nám dáva a prosíme Pána Cirkvi aby naďalej požehnával naše Spoločenstvo evanjelických žien!

Daniela Horínková

Projekty

Projekt „Gobelín“ ako návrh, priniesla sestra Dr. Janka Kepplová. Ide o vyšívajúci obraz, na ktorom budú stvárnené dejiny Reformácie na Slovensku, teda ich najdôležitejšie udalosti, miesta, osobnosti... Pôjde o obraz veľkých rozmerov, rozdelený na 14 dielov (po 100x120 cm), ktoré sa budú vyšívať v jednotlivých seniorátoch a napokon sa spoja do jednej veľkej tapisérie. Postupne sa už prihlasujú sestry, ktoré by chceli obraz vyšívať. Na predlohe už pracuje akademická maliarka profesorka Janka Krivošová. Udalosti, ktoré by nemali na obraze chýbať určil historik pán Benža. Na radu nemeckých priateľiek som v októbri 2011 podala projekt na fond Hoffnung für Osteuropa (Nádej pre východnú Európu) a v tomto roku sme dostali štartovací kapitál na nákup materiálu - 4 500,-Eur. Plánujeme však podporiť tento projekt aj z vlastných zdrojov tak, že Vás poprosíme o príspevok 1.- Euro na osobu. To si

azda môže každý dovoliť. Pôvodná myšlienka bola, že by 1,- Euro mal venovať každý, kto bude chcieť vyšíť čo aj len jeden steh. Ale napokon – prečo by mali prispieť len vyšivačky? O projekte „Gobelín“ som informovala v Kovačici na Stretnutí národných koordinátoriek práce žien strednej a východnej Európy a tiež na seminári v Krakove, ktorý tak isto organizovalo Oddelenie práce žien Svetového luteránskeho zväzu (WICAS). Všade vzbudil veľký záujem a nadšenie. Podporiť nás chcú aj naše sestry vo Švédsku. Za účelom predstavenia projektu nás so sestrou Kepplovou pozvali do Štokholmu na celoštátne stretnutie evanjelických žien, ktoré sa konalo 30.3.-1.4.2012. So sestrou Kepplovou sme navštívili aj Ministerstvo kultúry SR kvôli informáciám o možnostiach finančnej podpory. Tie však nevyzerajú veľmi reálne. Na jeseň plánujeme pozvať skúsené vyšivačky zo všetkých seniorátov na stretnutie s akademickou maliarkou Jankou Krivošovou – umeleckou garantkou projektu – aby sa stanovil jednotný spôsob vyšívania a spracovania obrazov. Gobelín by mal byť hotový v roku 2017, 500. výročiu Reformácie. Záverečným krokom bude vydanie brožúrky s vysvetlením výjavov na obrazoch a vydanie pohľadníc, o ktoré už teraz má záujem aj Svetový luteránsky zväz. Podrobnejšie informácie podáva PhDr. Jana Kepplová.

Druhý projekt má názov **Reformácia a ženy**. Pozvala nás k nemu Evanjelická akadémia vo Viedni. Zúčastnila som sa na niekoľkých zasadaniach prípravného výboru, ktorého som členkou. Niekoľkokrát bola so mnou aj sestra farárka Evka Oslíková. Ide o historický výskum v archívoch zborov, seniorátov, cirkvi, prípadne aj v mestských archívoch, kde budeme hľadať mená – osobnosti žien, ktoré sa nejakým spôsobom zaslúžili o šírenie Reformácie (16.-17. storočie) a neskôr, v časoch proti reformácie, pomáhali chrániť evanjelické zbory, kostoly, prenasledovaných farárov..., zachraňovali knihy Biblie... V tom by ste nám mohli pomôcť aj vy, ako výskumom archívov, tak i zaslaním príbehov žien aktívnych v reformačnom dianí v jednotlivých regiónoch.

Súčasťou projektu okrem výskumu a jeho dokumentácie budú tri semináre: 1. Reformácia po praslici (2012 – 30.-31.3. vo Viedni a 4.-5.5. vo Svätom Jure) - priblíži nám životné podmienky, do ktorých prišla Reformácia; 2. Biblia v chlebe (2014) – bude vplyv Reformácie na vzdelávanie ľudu, ale aj o protireformácii; a 3. Ženy medzi Bibliou a internetom (2016) – pôjde o aktualizáciu reformačných myšlienok do našej súčasnosti. Rady by sme dokumentáciu spracovali aj pre výučbu náboženstva, konfirmandov, pre nedeľné besiedky. Mládež by mohla ochotnícky zahrať dobové divadelné hry... Viem, že kedysi pred 60-70 rokmi sa hrávala hra „Viera a otcina“. Dúfam, že sa nám podarí nájsť text. Projekt sa rozbieha v krajinách niekdajšej „Dunajskej monarchie“, čiže v Rakúsku, Maďarsku, na Slovensku, v Čechách, čiastočne aj v Poľsku a samozrejme nadväzuje na Nemecko. Zahrňovať bude obdobie od Reformácie po Tolerančný patent, teda 1517-1781. Našimi najväčšími výdavkami v tomto projekte budú preklady z a do nemčiny. No aj na tento projekt máme už štartovací kapitál 4500,-Eur.

Cieľom oboch projektov je posilnenie evanjelickej identity, utuženie spoločenstva cirkvi luteránskej rodiny, pripomenutie si myšlienok a hodnôt Reformácie, evanjelickej viery, pre ktorú boli naši predkovia ochotní prísť o majetky, odísť do vyhnanstva alebo hoci aj položiť život. Chceme sa zamyslieť, čo znamenajú pre nás dnes.

Daniela Horínková